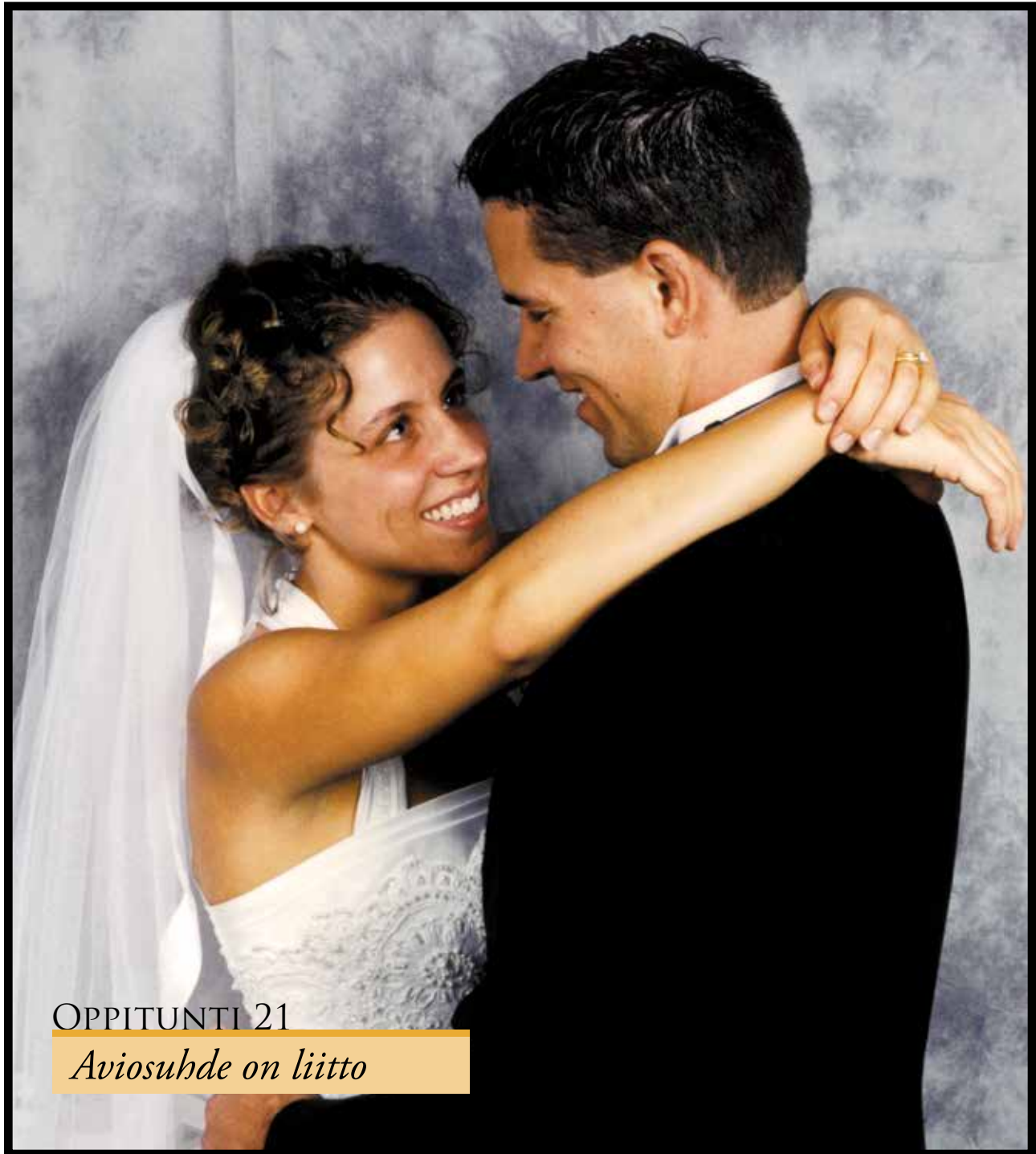

HERBERT W. ARMSTRONG COLLEGE

RAAMATTU

KIRJEKURSSI

OPPITUNTI 21

Aviosuhde on liitto

KIRJEITÄ KURSSILAISILTA

Haluan kiittää kirjukurssin uudistamisesta... Kertaan pisteytystä odottaessani aikaisempia *Ambassador College kirjukurssin* oppitunteja, jotka olivat ja ovat edelleen erinomainen keino tutustua Jumalan tiehen. Uusi kurssi on **TODELLA LAADUKAS!**...

G. B., Springfield, Missouri, USA

Paljon kiitoksia *Herbert W. Armstrong College raamatukirjekurssin* oppitunnista 7... ”Helvettä” ja ”taivasta” käsittelevät oppitunnit 6 ja 7 ovat suuri yllätys ihmisille, jotka eivät ole aikaisemmin kuulleet näitä Raamatun totuuksia...

Ihailen jatkuvasti Jumalan G. Flurrylle antamaa rohkeutta ja voimaa julistaa avoimesti totuudenmukaisesti viestiä petetyille pahalle maailmalle...

G. V., Revelstoke, British Columbia, Kanada

Haluan ensiksi kiittää hienosta raamattukurssista, joka on opettanut minulle Raamatun totuuksia. Olen todella hämmästynyt, kuinka Jumalan sanaa on vääristelty kaikkina aikoina, joko ihmisen itsekkään tulkinnan tai saatanan ohjaamien väärien opetusten ja pettämien opettajien kautta. Kiitän Jumalaa päivittäin etuoikeudesta kasvaa Jumalan sanan kautta, sekä siitä, että olen saanut löytää seurakuntanne, oppikurssinne, *Trumpet-lehden* ja kaikista lähettämistänne kirjoista...

Opiskelen ahkerasti ja odotan innokkaasti uusia oppitunteja, *Trumpet-lehteä* ja kirjoja. Olen jo käynyt läpi kahdeksan ensimmäistä oppituntia, ja kertaan yhden joka päivä, jotta raamatunjakeet ja totuudet iskostuvat mieleeni. Anon päivittäin Herralta sanan ja rukouksen kautta totuuden ymmärrystä, jotten eksy väärien opetusten tai opettajien pettämäksi.

P. B., Crescent City, Kalifornia, USA

Raamattukurssi on erinomaisen hyödyllinen. Kävin juuri läpi testin 3... arvokkaasti käytetty aika sekä ajatella että opiskella—erinomaisen hyvä sijoitus! Kiitos paljon!

H. L., Bismarck, North Dakota, USA

HERBERT W. ARMSTRONG COLLEGE RAAMATTU KIRJEKURSSI

OPPITUNTI 21

Tämä on kansainvälinen Raamatun ymmärrystä edistävä kurssi. Jumalan Filadelfian seurakunta julkaisee sitä yhteistyössä Edmondissa, Oklahomassa olevan Herbert W. Armstrong Collegen kanssa.

© 1983, 2006 Philadelphia Church of God for the entire contents of this publication. All rights reserved.

© 2018 Jumalan Filadelfian seurakunta,
Suomenkielinen käännös, Kaikki oikeudet pidätetään

Päätoimittaja: Gerald Flurry
Toimituspäälliköt: Fred Dattolo, Brian Davis,
Stephen Flurry, Joel Hilliker
Johdon assistentti: Aubrey Mercado, Edwin Trebels
Taittäjä: Aubrey Mercado
Oikoluku: Donna Grieves
Levikki: Calvin Culpepper

Maailemanlaajuiset yhdystiedot

Sähköposti: cc@hwaccollege.org

Kirjeet:

Yhdysvallat: P.O. Box 3330, Edmond, OK 73083
Kanada: P.O. Box 315, Milton, ON L9T 4Y9
Karibia: P.O. Box 2237, Chaguanas, Trinidad, w.I.
Britannia, Eurooppa, Lähi-itä ja Sri Lanka:
P.O. Box 9000, Daventry, NN11 5TA, England
Africa: P.O. Box 2969, Durbanville, 7551, South Africa
Australia: P.O. Box 6626, Upper Mount Gravatt, QLD 4122, Australia
Uusi-Seelanti: P.O. Box 38-424, Howick, Auckland, 1730
Filippiinit: P.O. Box 1372, Q.C. Central Post Office,
Quezon City, Metro Manila 1100
Latinalainen Amerikka: Attn: Spanish Department, P.O. Box 3700, Edmond, OK 73083, U.S.

KUINKA JULKAISUSI ON RAHOITETTU

Julkaisusi on rahoitettu Jumalan Filadelfian seurakunnan jäsenten ja seurakunnan tukijoiden vapaaehtoisten kymmenysten ja lahjoitusten kautta. Jos haluat auttaa tässä suuressa maailmanlaajuisessa työssä, joka julistaa ja julkaisee evankeliumia kaikille kansoille, voit liittyä vapaaehtoiseksi työn avustajaksi.

KANSIKUVA Kun morsian ja sulhanen menevät naimisiin, he suostuvat tiettyihin ehtoihin—he astuvat avioliittosopimukseen. Vanha liitto oli *avioliitto-sopimus!* Oppitunti paljastaa, keitä avioliittokumppanit olivat, sovitut ehdot ja oppiläksyn meille. Opimme myös, miksi *uusi liitto* on tarpeen, kenen kanssa ja milloin se solmitaan.

KUVA: HWACBCC

TOTUUS VANHASTA JA UUDESTA LIITOSTA

**Mikä on vanha liitto ja mikä on uusi liitto?
Koskevatko ne tänään Hengestä siitettyjä kristittyjä?**

RAAMATTU ON JAETTU VUOSISATOJA KAHTEN osaan: Vanhaan ja Uuteen testamenttiin. Molemmat koskevat kahta *liittoa*. Harva ymmärtää, *miksi*.

Yleisen uskomuksen mukaan kymmenen käskyä sai alkunsa Mooseksen aikana Siinainvuorella ja päättyi Jeesuksen Kristuksen kuolemaan. Sen mukaan Jeesus perusti *uuden* liiton, joka sisälsi ainoastaan armon ja lupaukset—ilman lakia.

Moni kristitty yllättyy, ettei Jumalan laki alkanut, kun Jumala teki Siinainvuorella liiton muinaisen Israelin kanssa. Jumalan laki oli voimassa jo *ennen* Aadamia!

JUMALAN LAKI ENNEN AADAMIA

Ymmärtääksemme vanhan ja uuden liiton, meidän on muistettava yksinkertainen tosiasia: Jumalan rakkauten laki oli *jo kauan ennen* Aadamia ja Eevaa olemassa!

Opimme oppitunnista 17, että Jumalaperheen kaksi jäsentä elivät aina *rakkauden* elämäntavan mukaisesti. Jumala rakasti aina Sanaa ja Sana rakasti aina Jumalaa. Nämä kaksi elivät sovussa ikuisuuden (Joh. 10:30). Rakkaus toinen toista kohtaan asenne—elämäntapa—motivoi kaikkia Jumalaperheen toimia.

Jumalan rakkaus virtaa ulos toisia kohtaan. Jumala huolehtii kaikkien luomiensa hyvinvoinnista. Jumalan rakkaus on yhteistyön, palvelemisen, auttamisen asenne. Se on ”antaa”, ei ”ottaa” tie.

Ikuinen Jumala sääti, että kaikkien tulee oppia elämään hänen rakkautensa tavalla. Miten Jumalan *rakkaus* määritellään? ”Sillä rakkaus Jumalaan on se, että pidämme hänen *käskynsä*. Ja hänen käskynsä eivät ole raskaat” (1. Joh. 5:3).

Mihin käskyihin apostoli Johannes viittasi?

Sana oli 2000 vuotta sitten ihminen Jeesus Kristus, ja kun hänelle esitettiin samanlainen kysymys, hän

vastasi: ”Nämä: Älä tapa, Älä tee huorin, Älä varasta, Älä sano vääriä todistusta. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, ja: Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi” (Matt. 19:18–19). Hän puhui selvästi kymmenestä käskystä.

Kymmenen käskyä muodostaa väistämättömän ikuisen hengellisen lain—joka on rakkaus ja jonka täyttäminen on rakkaus (Room. 13:10). Jumalan hengellisen lain ydin on rakkaus Jumalaa kohtaan ja rakkaus lähimmäistä kohtaan (Matt. 22:36–40). Kymmenestä käskystä neljä ensimmäistä opettaa, kuinka rakastamme Jumalaa, ja kuusi viimeistä, kuinka rakastamme lähimmäistämme.

Koska Jumalan luonne on *rakkaus* (1. Joh. 4:16), Jumalan laki kuvastaa Jumalan luontoa ja rakastavaa luonnetta. Koska Jumalan luonne ei muutu (Mal. 3:6; Hepr. 13:8), Jumalan hengellinen laki ei muutu eikä sitä voi mitätöidä! (Ps.111:7–8).

SYNNIN TULOS

Miksi nykymaailmasta puuttuu maailmanlaajuinen rauha, harmonia ja yhteistyö? Koska me rikomme Jumalan rakkauten lakia! *Kymmenen käskyn* tottelematta jättäminen on tuottanut Aadamista lähtien riitaisuuksia, onnettomuutta, kärsimystä ja kuolemaakaikkea pahaa!

Opimme edellisistä oppitunneista, että Jumala perusti hallituksensa maan päälle asettaessaan enkelit maapallolle toimittamaan sen luomisen loppuun. *Jumalan rakkauden lakiin perustuva* Jumalan hallitus sääti enkelien toimintaa; sääti enkelien suhteen Jumalaan sekä toinen toisiinsa.

Maapallo näki rauhaa, harmoniana, iloa ja suuria saavutuksia—kunnes kerubi Lucifer kapinoi Jumalan hallitusta vastaan ja teki *syntiä* (2. Piet. 2:4). Kolmannes enkeleistä liittyi kapinoivaan Luciferiin. Paavali sanoi, ettei *syntiä* lasketa, jos ei ole lakia, jota

rikkoa! (Room. 5:13). Koska Lucifer ja enkelit tekivät *syntiä*, he rikkoivat olemassa olevaa lakia! Laki oli Jumalan rakkauden laki. Uskolliset enkelit elävät puolestaan jatkuvasti Jumalan käskyjen mukaisesti (Ps. 103:20–21).

Kun Jumala loi paljon myöhemmin ensimmäisen miehen ja naisen, hän opetti heille tiensä. Jumala ilmoitti, että hänen rakkauden lakinsa mukaisesti eläminen johtaisi onneen, iloon sekä materiaaliseen yltäkylläisyyteen. Jumala opetti Aadamille ja Eevalle kymmenen käskyä, mutta paljasti myös lain rikkomisen tuloksen. Saatanan ei sallittu puhua parille ennen Jumalalan opastusta.

Jumala opetti ensimmäiselle miehelle ja naiselle hallituksestaan ja hengellisestä LAISTA, ja vaati heitä sitten valitsemaan. Saadakseen Jumalan Pyhän Hengen (jota symboloi elämän puu) ja palauttaakseen Jumalan hallituksen maan päälle, Aadamin oli kyettävä vastustamaan saatanaa ja hyljättävä tämän pahan hallituksen perustava ”otaa” tie, ja noudatettava Jumalan lain–RAKKAUDEN (ANTAMISEN) tietä–johon Jumalan

hallitus perustui. Entinen Lucifer, nykyinen saatana paholainen, viekoitteli ensimmäisiä ihmisiä Eedenin puutarhassa.

Aadam päätti hylätä Jumalan. Aadamin tahallinen tottelemattomuus Jumalan varsinaista käskyä kohtaan erotti tämän Jumalasta ja teki hänen mielensä saatanan petokselle vastaanottavaksi. Aadamin tottelemattomuuden hetkestä lähtien kaikkien hänen lastensa mieli on ollut saatanalta vastaanottavainen. Kun Jumala ajoi ensimmäiset vanhempamme pois Eedenin puutarhasta, hän epäsi ihmiskunnalta Pyhän Hengen. Siitä lähtien Jumala on paljastanut hengellisestä lakinsa ymmärryksen ja tiedon suunnitelmastaan ainoastaan palvelukseensa tiettyä tarkoitusta varten kutsumilleen ihmisille (Joh. 6:44; 1. Piet. 1:10–12). Ihmiskunta kokonaisuudessaan kiellettiin *vapaa yhteys* Jumalan Pyhään Henkeen ja hengelliseen ymmärrykseen, kunnes Kristus palaa ja lakkauttaa saatanan valan (Ilm. 20:1–3).

Saatanan hallinnon kuuden tuhatvuotisen ”päivän” aikana vain suhteellisen harva Jumala kutsuma-

SYNNIN SEURAUKSET *Jumala opetti käskynsä Aadamille ja Eevalle, jotka valitsivat saatanan tien, miksi Jumala kielsi heiltä ja heidän jälkeläisiltään pääsyn Pyhää Henkeä symboloivaan elämän puuhun.*

Jumalan ”ensihedelmä” – on saanut vastaanottaa Jumalan Pyhän Hengen ja tulla hengellisesti siitetyksi. He voivat olla Jumalan kanssa erityissuhteessa, *liitossa!*

JUMALAN IHMISEN KANSSA SOLMIMAT LIITOT

Jumala on tehnyt useita liittoja ihmisten kanssa; mm. patriarkka Nooan ja Aabrahamin, ja kuningas Daavidin kanssa.

Jumala teki myös muinaisen Israelin kansan kanssa liiton, joka nimitettiin myöhemmin ”vanhaksi liitoksi”.

Tärkein liitto–”uusi liitto” – solmitaan tulevaisuudessa!

Mikä on vanha liitto ja mikä on uusi liitto? Mitä vanhassa liitossa oli *vikana*, ja *miksi* Raamatun mukaan tarvitaan uusi liitto? Miten pääsemme uuteen liittoon Jumalan kanssa, *milloin* uusi liitto solmitaan?

Varmista ennen opiskelun aloittamista, että Raamattusi on esillä, jotta voit lukea, tallentaa ja myöhemmin kerrata annetut jakeet. Jakeiden tallettaminen auttaa myös niiden muistamisessa.

Lähdetään tutkimaan tätä mielenkiintoista aihetta!

OPPITUNTI 21

LIITON JA TESTAMENTIN VÄLINEN ERO

Vanha ja uusi liitto kuuluvat Kristuksen tärkeimpiin seurakunnalle ilmoittamiin oppeihin. Valitettavasti moni on hämmentynyt *käsitteistä liitto* ja *testamentti*.

Testamentti ei ole liitto, eikä liitto ole testamentti. Jopa uskonnollinen käyttö sekoittaa yleisesti sanat. On tärkeää ymmärtää käsitteiden välinen ero.

Testamentti on määräys tai kirjallinen asiakirja, jonka kautta henkilö jättää tahtonsa mukaisesti omaisuutensa toiselle. Se ei ole yleensä maksu eikä palkinto tehdystä työstä tai suoritetusta velvollisuudesta.

Merriam–Webster Dictionaryn mukaan *liitto* on ”yleensä muodollinen, juhlallinen sitova sopimus: kompakti.” Raamatussa liitto on juhlallisesti sitova *sopimus*, joka sisältää Jumalan lupaamat ehdolliset palkkiot tai siunaukset, joiden saaminen on riippuvainen ihmisen lupaamista teoista.

Katsotaan nyt, millaisen liiton Jumala solmi patriarkan kanssa.

1. Minkä liiton Jumala teki Aabrahamin kanssa? 1. Moos. 12:1–7; 15:18. Mitkä ehdot, Aabrahamin oli täytettävä, jotta hän ja hänen jälkeläisensä vastaanottaisivat Jumalan liiton lupaukset? 1. Moos. 12:1; 17:1–9.

KOMMENTTI: Huomaa, että Aabrahamin oli lähdettävä syntymämaastaan ja matkattava Kanaanin maa-alueelle. Toinen liiton vaatimus oli Aabrahamin *nuhteeton* vaellus. Jos Aabraham toimisi ehtojen mukaisesti, Jumala oli sitoutunut täyttämään Aabrahamin kanssa solmimansa liiton erityiset lupaukset.

Huomaa, että kyseessä ei ollut testamentti, ei viimeinen tahto. Kenenkään ei tarvinnut kuolla, ennen kuin tehty liitto olisi sitova, kuten *testamenttissa*.

2. Vahvistiko Jumala tehdyn liiton myös Aabrahamin pojalle Iisakille? 1. Moos. 17:19. Kelle Iisakin pojista liitto siirtyi myöhemmin? 1. Moos. 27:27–30.

KOMMENTTI: Jumalan liitto Aabrahamin kanssa vahvistettiin Iisakille ja tämän pojalle Jaakobille, jonka nimi muutettiin Israeliksi.

Vuosien kuluttua suuri nälänhätä kohtasi patriarkka Israelin asuttamaa Kanaanin maata, joka hän muutti perheensä kanssa Goosenin maakuntaan Egyptissä, jossa Israelin jälkeläisistä kasvoi suuri kansakunta. Lopulta kansasta tuli egyptiläisten orjia (2. Moos. 1:1–14).

3. Katsoiko Jumala vankeudessa oleviin israelilaisiin, muistiko Jumala kansan esi-isien kanssa tekemänsä liiton? 2. Moos. 2:23–25.

KOMMENTTI: Jumala vapautti israelilaiset lukuisten ihmeiden kautta pois Egyptin orjuudesta.

JUMALAN LIITTO MUINAISEN ISRAELIN KANSSA

1. Minne Jumala johti israelilaiset matkalla Egyptistä luvattuun maahan? 2. Moos. 19:1–2.

2. Ehdottiko Jumala Israelin heimolle *liittoa* sen kanssa? Jakeet 3–6. Mikä oli kansan velvollisuus sopimuksessa? Jae 5. Mikä oli Jumalan osa? Jakeet 5–6.

KOMMENTTI: Jumala ehdotti Mooseksen kautta israelilaisille liiton solmimista. Jumala lupasi teh-

MIKÄ ON LIITTO?

Avioliitto on keskinäinen sopimus, seremonialla vahvistettu liitto. Yrityskaupat sinetöidään sopimuskirjoilla. Sitovia sopimuksia solmitaan päivittäin yksilöiden, yritysten ja kansojen välillä. Raamattu osoittaa, että Jumala solmi liittoja myös ihmisten kanssa.

---

dä Israelin kansasta suuren, *jos* se tottelisi Jumalaa. Huomaa, että liittosopimus sisälsi tärkeän *JOS*-sanan.

3. Suostuiko kansa Jumalan ehtoihin? Jae 8.

KOMMENTTI: Ihmiset myöntivät lipevästi ja lupasivat: ”Kaiken, mitä Herra **on** puhunut, me teemme.” Kansalaiset olivat vakuuttuneita kyvystään totella Jumalaa ja vahvistivat pikaisesti noudattavansa liittoa.

4. Koska israelilaiset olivat ilmaisseet halunsa solmia liiton Jumalan kanssa, mitä Jumala käski Mooseksen tehdä kolmantena päivänä? Jae 11. Kuinka Raamattu kuvaa tätä valtavaa tapahtumaa? Jakeet 16–20.

5. Mitä ihmisten piti noudattaa–täyttääkseen velvollisuutensa Jumalan kanssa solmitussa liitossa? 2. Moos. 20:1–17; 5. Moos. 5:6–21.

KOMMENTTI: Kolmantena päivänä mahtavan jyllän ja salamoinnin saattamana, kun paksu pilvi laskeutui vuoren ylle, Jumalan voimallinen ääni kaiutti kansan kuullen Jumalan hallituksen *peruslain*–Jumalan elämäntavan periaatteet määrittelevän suuren hengellisen lain.

Tämä Siinainvuorella tehty liitto–nykyään ”vanhaksi liitoksi” kutsuttu–esitti Israelin kansalle ehdot, jotka näiden tuli pitää. Kansa sitoutui noudattamaan kymmentä käskyä. Palkinto kuuliaisuudesta oli, että Israelista tehtäisiin kansa ”ennen kaikkia muita kansoja”. Huomaa, että annetut lupaukset olivat pelkästään kansallisia ja materiaalisia; ne eivät sisältäneet hengellisiä siunauksia eikä iankaikkista elämää.

6. Kirjoittiko Jumala omalla sormellaan käskyt kivitauluihin? 5. Moos. 5:22; 4:13.

7. Kun Jumala oli antanut israelilaisille kymmenen käskyä, mitä Mooseksen piti asettaa kansan eteen? 5. Moos. 6:1; 4:5.

KOMMENTTI: Jumala ilmoitti Moosekselle myös lisälakeja–kymmenen käskyn *sovellutuksia*, siviiliasetusten ja oikeuksien muodossa (kirjattu yksityiskohtaisesti 2. Moos 20:22 – luku 23). Jumala käski Moosesta kirjaamaan annetut säädökset ja oikeudet ”liitonkirjaan” (2. Moos. 24:4,7). Nämä lisälait olivat myös osa Jumalan Israelin kanssa tekemää liittoa.

8. Lupasivatko israelilaiset Jumalan edessä muodollisesti noudattaa kaikkia Jumalan liiton lakeja? 2. Moos. 24:3,7.

9. Vahvistettiinko, ratifioitiinko, sinetöitiinkö–tehtiinkö liitto *pitäväksi*–verellä? Jakeet 6–8.

KOMMENTTI: Kun liitto on allekirjoitettu, sinetöity tai ratifioitu–vahvistettu–siihen ei saa enää lisätä mitään (Gal. 3:15). Jos asia lisätään ”allekirjoituksen jälkeen”, se ei ole laillinen osa liittoa. Huomaa ilmaisu ”liiton veri, jonka Herra on tehnyt teidän kanssanne”

(2. Moos. 24:8). Liitto oli jo solmittu–se oli *valmis!* Asia on erittäin tärkeä, kuten toteamme hetken päästä.

Niin kauan kuin israelilaiset pitivät lain kirjaimen, Jumala lupasi suorittaa oman osansa liitosta. Jumala lupasi täyttää kaikki *materiaalisen* liiton fyysiset lupaukset (3. Moos. 26:3–13; 5. Moos. 28:1–14).

AVIO-LIITTO

Kun Sana (Joh. 1:1–3), joka tuli myöhemmin ihmiseksi Jeesukseksi Kristukseksi (joe 14), loi ensimmäisen miehen ja naisen, hän perusti avioliittosuhteen (1. Moos. 2:21–25). Vuosisatoja myöhemmin sama jumalaolento solmi ”avioliitto” suhteen Israelin kansan kanssa! Harva on ymmärtänyt tämän tärkeän asian.

1. Milloin ja miten Jeesukseksi Kristukseksi tullessa jumalolennosta tuli Israelin Aviomies? Jer. 31:31–32; Hes. 16:8. Huomaa myös jakeista 2. Moos. 19:8 ja 24:7 Israelin kansan – ”vaimon” – ”Aviomiehelleen” Jahve-Herralle – Kristukseksi tulevalle jumalalennolle–antama ”minä tahdon” -lupaus.

KOMMENTTI: Siinainvuorella solmittu liitto oli Sanan (Kristuksen) ja Israelin kansan välinen avio-liitto.

Vanhan Testamentin Israelin kanssa toiminut Herra, Kristus, Aviomies–lupasi huolehtia materiaalisesti sekä suojella Israelin kansakuntaa eli seurakuntaa. Kansa, vaimo, lupasi puolestaan pysyä uskollisena Kristukselle–pidättäytyä uskottomista tai haureellisista suhteista pakanajumalien ja muiden kansakuntien kanssa (2. Moos 34:12–17). Israel suostui vaimon roolissa kansakuntana *tottelemaan* Aviomiestänsä.

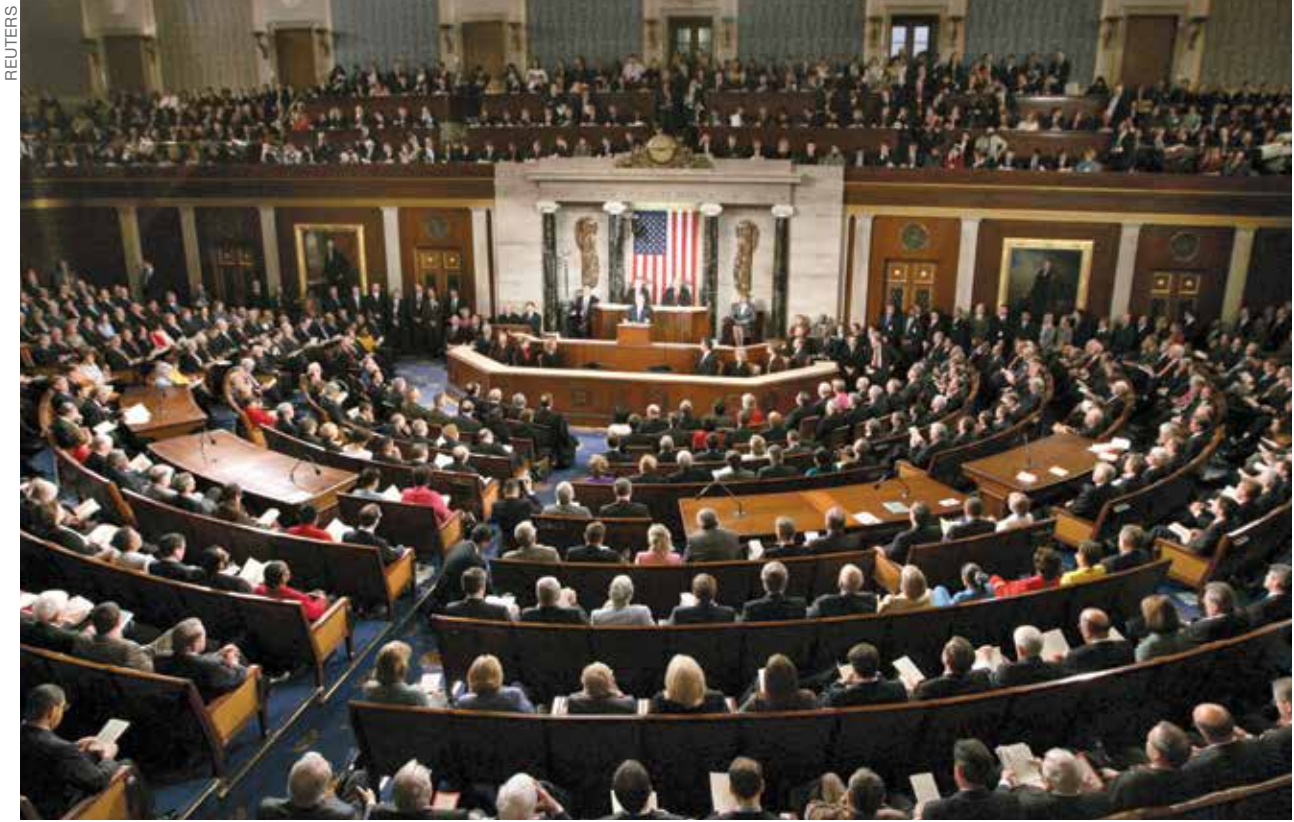
2. Mitkä siunaukset Israelin Aviomies lupasi antaa vaimolleen, jos tämä noudattaisi annettuja lakeja ja eläisi niiden mukaan? Lue 3. Moos. 26:3–13 ja 5. Moos. 28:1–14.

KOMMENTTI: Muista oppitunnista 20 Israelin kansan suuret materiaaliset siunaukset, jotka se saisi totellessaan Jumalan lakeja. Näimme myös, mitä kirouksia kansan tottelemattomuudesta seuraisi (3. Moos 26:14–39; 5. Moos. 28: 15–68).

PERUSTUU JUMALAN IANKAIKKISEEN LAKIIN

Jumalan iankaikkinen hengellinen laki oli olemassa *kauan ennen* Aadamin ja Eevan luomista. Muista, että vaikka Luoja-Jumala opetti heti ensimmäiset vanhemmamme luotuaan heille käskynsä, ei kestänyt kauan, ennen kuin he käyttäytyivät tottelemattomasti, miksi Jumala eväsi parilta ja heidän jälkeläisiltään yhteyden Pyhään Henkeensä.

Raamatun ilmoitus osoittaa, että Jumalan laki oli

LAINSÄÄDÄNTÖELIN *Yhdysvaltain kongressin yhteiskokous on edustava erehtyväisiä ihmislakeja laativa lainsäädäntöelin. Jumalan, ylimmäisen lainsäätäjän lait, ovat sitä vastoin täydellisiä tuottaen onnellisen ja yltäkylläisen elämän niitä noudattaville.*

muinaisena aikana vain muutaman valitun tiedossa. Iankaikkinen Jumala kutsui yksitellen–patriarkat ja profeetat–tiettyjä työtehtäviä varten. Nämä *tunsivat* ja noudattivat Jumalan *kymmentä käskyä, säädöksiä sekä muita lakeja*. On tärkeää, että ymmärrämme tämän tosiasian ennen kuin tutkimme perusteellisemmin Raamatun vanhaa ja uutta liittoa.

1. Opimme oppitunnissa 20, että Jumala kutsui patriarkka Aabrahamin tiettyä tarkoitusta varten. Jumala teki liiton Aabrahamin kanssa ja paljasti tiedon ikuisesta hengellisestä laistaan. Kerrotaanko meille, että Aabraham noudatti Jumalan käskyjä ja lakeja? 1. Moos. 26:5 (alkuteksti: käskyt, säädökset ja lait). Mitä muuta hän totteli? Sama jae.

KOMMENTTI: Aabraham tunsi ja piti kymmenen käskyä. Hän piti myös Jumalan *säädökset ja lait*. Mitkä olivat nämä käskyt ja lait?

Säädökset ovat suuren Lainsäätäjämme esittämät ilmaisut, jotka sisältävät 10 suurta käskyä vähempi-arvoisia asioita koskevia käskyjä ja kieltoja. Säädökset sekä muut Jumalan lait pyrkivät *suurentamaan*

kymmentä käskyä. Ne ilmoittavat, kuinka niitä tulee soveltaa.

Jumala antoi säädösten lisäksi patriarkoilleen oikeutensa ihmisten laillisia oikeuksia suojelemaan. Oikeudet ovat Jumalan aiemmin ilmoittamaan lakiin perustuvia sitovia *päätöksiä*, joidenka perusteella ratkaistaan tulevia riitoja ja langetetaan rangaistuksia ja tuomioita.

2. Mitkä muut esimerkit osoittavat, että Jumalan Israelin kansalle Siinainvuorella paljastama lait olivat *jo* voimassa? 2. Moos. 16:28; 18:16.

KOMMENTTI: Israel ei olisi voinut kieltäytyä tottelemasta lakeja, jotka eivät olleet olemassa! Kumpikin tapaus oli *ennen* Siinainvuorelle saapumista–ennen Mooseksen kautta tehtyä liittoa.

Oppitunnissa 12 todistimme perusteellisesti, että käskyt, säädökset ja oikeudet–pohjautuvat kaikki rakkauteen Jumalaa ja lähimmäistä kohtaan–ja että ne olivat voimassa *jo ennen* Jumalan Israelin kansan kanssa solmimaa liittoa!

Miksi Jumalan piti paljastaa laki Israelin kansalle vahvistaessaan liittonsa sen kanssa?

Opimme oppitunnissa 12, että laki vahvistettiin, koska israelilaiset olivat eksyneet Mooseksen aikaan mennessä niin kauaksi totuudesta, että Jumalan oli ilmoitettava kansalle kymmenen käskyä *uudelleen*. Muinainen Israel oli menettänyt Egyptin orjuudessa suuren osan, ehkä lähes kokonaan Jumalan tien tuntemuksesta. Siviilikäskyt ja oikeudet ilmoitettiin Israelille uudelleen osoittamaan, kuinka kymmentä käskyä sovellettaisiin fyysisessä kansakunnassa. (Muista, että siviililait oli kirjattu ”liitonkirjaan” – 2. Moos. 24:3–4,7.)

Katsotaan esimerkin avulla, kuinka säädökset täydensivät kymmentä käskyä.

3. Mikä on ensimmäinen käsky? 2. Moos. 20:3. Mikä säädös suurentaa tätä käskyä ja kuvaa, miten sitä tulee noudattaa? 2. Moos. 23:14.

KOMMENTTI: Ensimmäinen käsky sanoo: ”Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.” Vuosittaisia juhla-aikoja koskevat säädökset *suurentavat* ensimmäistä käskyä–esittämällä myönteisen tavan, joka varmistaa, että palvomme yhtä tosi Jumalaa: ”Kolme kertaa vuodessa vietä juhlaa minun kunniakseni...” (2. Moos 23:14). Tätä säädöstä tottelevat pysyvät läheisessä suhteessa Luoja-Jumalaan ja tuntevat hänen suuren suunnitelmansa ihmiskunnalle.

Myös moni muu laki–kuten 2. Moos. 22:16,19–määrittää yksityiskohtaisesti, miten seitsemättä ”älä tee huorin”-käskyä tulee soveltaa.

Säädökset eivät pelkästään perustu kymmeneen käskyyn, ne *esittävät* lisäksi yksityiskohtaisesti, miten noudatamme Jumalan kymmenessä käskyssä kodifioitua hengellistä lakia.

On tärkeää muistaa asiassa, että Jumalan kymmenen käskyä, säädökset ja oikeudet olivat olemassa *ennen* Israelin kanssa tehtyä liittoa, *eikä* niitä siksi *mitätöity* 31 jKr., kun Jeesus Kristus ristiinnaulittiin. Vanhan liiton tarpeettomaksi käyminen ei tehnyt tyhjäksi sitä, minkä ensimmäinen liitto oli *asettanut voimaan!* Jumalan käskyt ovat ikuiset! (Ps. 111:7–8). Kun vanha liitto päättyi, LAKI EI LAKANNUT! Vain Jumalan ja Israelin välinen tekemä *sopimus*, liitto, päättyi!

KUOLEMANRANGAISTUS

Jumalan hengellinen laki ei päättynyt kun vanha liitto päättyi, mutta miten kävi Mooseksen siviililainsäädännölle? Useat lait määräisivät kuolemanrangaistuksen. Ovatko nämä siviililait tänään edelleen voimassa?

1. Kuuluiko KUOLEMANRANGAISTUS Mooseksen siviililakeihin? 2. Moos. 21:12,23–24.

2. Esittikö apostoli Paavali, että kuolemanrangaistus ilmestyi *kirkkaudessa*? 2. Kor. 3:7.

KOMMENTTI: Kuolemanrangaistus, kuten kaikki säädökset ja oikeudet, perustui kymmeneen käskyyn, ja kirjattiin monien muiden lakien lailla suuriin kiiviin (ks. 5. Moos 27:2–3). Kun israelilaiset rikkoivat tätä lakia, siviiliviranomaiset, *virkamiehet* rankaisivat heitä, ja joissakin tapauksissa rangaistuksena oli kuolema. Rangaistukset muistuttivat Israelia jatkuvasti Jumalan lain rikkomisen *seurauksista*, ja ovat tänään meille esimerkkinä (1. Kor.10:11). Ne auttavat meitä muistamaan heikkoutemme; että voitamme ihmissuontomme ainoastaan Jumalan avulla! Ilman Jumalan Henkeä olemme kuin israelilaiset–*kykenemättömiä* tottelemaan Jumalan hengellistä lakia.

3. Onko kuoleman virka korvattu jo Hengen viralla? 2. Kor. 3:6. Onko Hengen virka paljon runsaamassa määrin *kirkkautta* kuin kuoleman virka? Jakeet 9,11.

KOMMENTTI: Vaikka Israelin kansa olisi noudattanut lain kirjainta täydellisesti, se oli saanut ainoastaan aineellisia siunauksia–ei iankaikkista elämää! Siten ”kirjain kuolettaa”! Kristuksen *uuden viran* alaisena

LAIN SUUREKSI TEKEMINEN *Jumalan peruslakia – kymmentä käskyä – laajentavat säädökset opastavat lain soveltamisessa.*

meidät voidaan kuitenkin armahtaa ja syntimme antaa anteeksi, JOS teemme parannuksen pahoista teoistamme ja lähestymme Jumalaa. Kristus ei langeta tänään kuolemanrangaistusta synneistä vaan Kristus, apostolit ja Kristuksen pastorit opettavat nyt ihmisille tien iankaikkiseen elämään. Näin Kristuksen pastorit ”toimittavat” elämän kuolevaisille ihmisille. Siksi Hengen virka on paljon kirkkaampi!

Avainasia on, että kuolemanrangaistuksen oli määrä jatkua, kunnes se *korvattaisiin Hengen viralla*. Tarvittiin uusi *virka*, EI UUTTA LAKIA. Näemme hetken päästä, että Kristus täsmensi, miten säädöksiä ja oikeuksia piti soveltaa uudessa *Hengen virantoimittuksessa*—miten niitä sovelletaan tänään hengellisessä seurakunnassa, toisin kuin muinaisessa siviilivaltiossa.

UHRILAIT LISÄTTIIN MYÖHEMMIN

Kun Jumala toi israelilaiset Siinainvuorelle, hän palautti kymmenen käskyä heidän mieliinsä. Jumala antoi Mooseksen julistaa Israelille säädökset ja oikeudet, koska ihmiset eivät halunneet kuulla Jumalan esittävän niitä henkilökohtaisesti (2. Moos. luvut 20–24). Nämä säädökset ja oikeudet, kuten jo totesimme, *suurentavat* kymmentä käskyä, ja niitä tulee soveltaa myös tänään, ei kuitenkaan pelkästään tiukan lain kirjaimen mukaisesti vaan lain hengessä sen tarkoituksena soveltaen.

Entä fyysiset seremoniat ja uhritoimitukset? Milloin ne *säivät alkunsa*? Milloin ne *lakkasivat*? Miten *erotamme* ne säädöksistä ja vanhan liiton laeista?

1. Huomaa, että liitonkirja mainitsee vain yhden uhrin. Mikä se on? 2. Moos. 23:18.

KOMMENTTI: Jumala kutsui uhria ”MINUN teurasuhriksi”. Pääsiäinen, pesah, asetettiin Egyptissä (2. Moos 12:1–14), viikkoja ennen Siinaille saapumista. Se *toistettiin* Siinailta tehdyssä liitossa, mutta sitä *ei saatettu vireille* Siinain liiton yhteydessä!

2. Kun Jumala puhui israelilaisille liittonsa ehdot tuotuaan heidät pois Egyptistä, antoiko hän ohjeet myös uhrilaeista? Jer. 7:22–23.

KOMMENTTI: Jumala *ei* määrännyt alun perin uhritoimituksia. Tämä selittää, miksi väliaikaisia uhritoimituksia—jotka asetettiin vasta sen *jälkeen* kun ensimmäisen liitto oli tehty ja vahvistettu Siinailta—*EI* jatkettu seurakunnassa Uuden testamentin symboleilla. Vain pääsiäisen, pesah, viettämistä jatketaan—Uuden testamentin *eri* SYMBOLEILLA; happamattoman leivän ja viinin kautta. Miksi pääsiäisen, pesahin, viettoa jatketaan tänään? Koska se oli olemassa *ennen* Siinailta tehtyä liittoa!

Jo se, että Jeesus korvasi pääsiäislampaan *pelkästään* happamattomalla leivällä ja viinillä, eikä jatkanut leiväisten uhritoimituksia, *TODISTAA*, että seremonialliset uhritoimitukset olivat väliaikaisia eivätkä tänään sitovia. Pääsiäinen puolestaan Uuden testamentin kaavan mukaisena *on* sitova!

Huomaa lisätodiste.

3. Milloin ja miksi Jumala käski israelilaisten suorittamaan fyysisiä rituaaleja ja uhrauksia? Gal. 3:19.

KOMMENTTI: Paavali selittää, että väliaikainen rituaali- ja uhritoimituslaki oli ”rikkomusten tähden jäljestäpäin lisätty” – koska israelilaiset rikkoivat Jumalan hengellistä lakia.

4. Mistä tiedämme, että Paavali puhuu rituaali- ja uhritoimituslaista eikä muista laeista ja säädöksistä? Gal. 3:16–17.

KOMMENTTI: Paavalin jakeessa 17 mainitsema laki lisättiin *430 vuotta Aabrahamille annetun lupauksen jälkeen*—Israelin Egyptistä lähdön jälkeisenä aikana. Kyseessä ei voi olla kymmenen käskyä, eivätkä muut säädökset, koska jo totesimme Aabrahamin noudattavan lakeja—jotka olivat olemassa jo kauan ennen Siinaita.

Paavali puhuu ”lain teoista” (Jae 5; Gal. 2:16). Nimitys muodostui, koska rituaaliset ja uhritoimituslait vaativat kovaa työtä, rituaaleja suoritettiin aamulla, päivällä ja illalla (ks. 3. Moos. seitsemän ensimmäistä lukua).

Kun Jumala teki liiton muinaisen Israelin kanssa, Jumala kirjoitti kymmenen käskyä kahteen *kivitauluun*. Jumala käski tuohon aikaan myös Moosesta kirjoittamaan *kirjaan* siviilikäskyt ja oikeudet. Tämä kirja *ei* sisältänyt aluksi lakeja polttouhreista, teurasuhreista ja pesutoimituksista, vaan Jumala lisäsi ne vasta *noin 10 kuukauden kuluttua* (Ks. 2. Moos. 40:17 ja 3. Moos.1:1–2) – siviilisäädösten *erilliseksi osaksi*—israelilaisten lainrikkomuksen tähden.

5. Kuinka kauan tämän ylimääräisen lain oli määrä olla voimassa? Gal. 3:19. Huomaa ilmaisu ”kunnes oli tuleva se siemen [Kristus]”. Mikä oli lain ”tekojen” tarkoitus? Jae 24; Hepr.10:1–12.

KOMMENTTI: Uhrilait *ennakoivat* Kristuksen uhria. Uhrit olivat ”muistutus synnistä” ja opettivat ihmisille, että nämä tarvitsivat Messiasista—todellista pääsiäislammasta (1. Kor. 5:7) – joka maksaisi ihmisen rikkomuksen rangaistuksen koko ihmiskunnan puolesta (Hepr. luku 10), milloin uhrilait *lakkasivat*. Rituaalit ja pesutoimitukset olivat Pyhän Hengen tilapäinen korvike. Ne tuli suorittaa päivittäin, ne iskostivat *tottumuksen ja kuuliaisuuden*, kunnes Pyhä Henki tulisi ja ihmiset kykenisivät tottelemaan *sydämestä*.

PÄÄSIÄINEN *Ennen vanhaa liittoa voimassa ollut pesah-pyhäpäivä asetettiin ikuisiksi. Päivää vietetään nyt uuden testamentin happamattoman leivän ja viinin symbolein Kristuksen ”meidän pääsiäislampaamme” käskyn mukaisesti (1. Kor. 5:7).*

Huomaa, että väliaikaiset rituaalitoimituslait eivät määrittele syntiä. Ne vain ”muistuttavat” synnistä. Jumalan hengelliset lait määrittävät synnin. Meidän tulee noudattaa nyt hengessä ja kirjaimessa lakeja, kuten säädöksiä ja oikeuksia, jotka selittävät, mikä synti on.

Vapaaehtoisten uhrilahjojen periaate oli olemassa jo ennen Moosesta. Kristus tarjosi itsensä vapaaehtoisesti uhriksi maksaakseen ihmiskunnan synnit hamasta maailman perustamisesta alkaen (Ilm. 13:8). Kain ja Abel toivat vapaaehtoisia uhrilahjoja Jumalalle (1. Moos. 4:3–4). Uhritoimituskäytäntö oli Mooseksesta Kristukseen määrätyn rituaalinen ja yksityiskohtaisesti säännelty.

Miksi?

Oppitunti 20 esitti, että israelilaiset olivat fyysisiä, lihallisia ihmisiä *vailla* Pyhää Henkeä. Koska

kansalaiset eivät kyenneet uhraamaan itseään hengellisessä kuuliaisuudessa Jumalalle (5. Moos 29:4), Jumala salli–Jeesuksen Kristuksen ja Pyhän Hengen *korvikkeena*–ihmisten tuoda eläimiä ja fyysisiä anteja uhrattavaksi ja suorittaa rituaalisia pesutoimituksia.

Näille laeille *ei ollut enää tarvetta*, kun Jumalan Karitsa kuoli maailman syntien takia ja kun Pyhä Henki oli Jumalan kutsumien saatavilla. Huomaa, *ettei* rituaalisia lakeja *lakkautettu osana vanhaa liittoa*, koska ne oli lisätty Kristuksen ja Israelin välillä vahvistetun aviosopimusliiton, *jälkeen* (2. Moos. luku 24). Lisätyt lait eivät olleet enää tarpeellisia, ne *raukesivat* todellisen syntiuhrin–Kristuksen–uhraamisen jälkeen!

ISRAEL RIKKOO SOPIMUKSEN

1. Muista, että Siinailta tehty liitto oli muinaisen Israelin ja Jeesukseksi Kristukseksi tulleen Jumalaperheenjäsenen välinen aviosopimus. Rikkoiko Israel solmitun avio-liiton? Jer. 3:6–7; 11:10.

2. Vaikka Israel teki toistuvasti aviorikoksen ja harasti haureutta, anoiko Jumala silti Israelia palaamaan luoksensa, mutta turhaan? Jer. 3:1.

3. Antaako miehensä luota lähtevä epäuskoinen vaimo aviomiehelle luvan ottaa eron? 1. Kor. 7:12–13,15.

4. Hylkäsikö Jumala lihallisen Israelin, joka kieläytyi ”asumasta” Aviomiehensä kanssa? Jer. 3:8; 2. Kun. 17:18.

KOMMENTTI: Herran oli lopulta pakko erota, lopettaa suhde omaan kansaansa Israelin heimoon sen raskaiden syntien erottaessa kansan Jumalasta. Jumala rankaisi Israelia lähettämällä sen luvatussa maasta Assyrian vankeuteen (2. Kun.17:6–19). Jumala lähetti myöhemmin samojen syntien takia Juudan heimon Babylonin vankeuteen (2. Aik. 36:14–21).

Jeesukseksi Kristukseksi tullut Sana laati *uuden* aviosopimuksen ehdot, joka solmittaisiin tällä kertaa katuvan, anteeksisaaneen, synnistä vapaan ”*hengellisen* Israelin” – Uuden Testamentin seurakunnan kanssa. Palaamme kohta asiaan, mutta katsotaan ensiksi, miksi uusi liitto oli tarpeen.

UUSI AVIO-LIITTO

1. Lupasiko Sana tehdä *UUDEN* liiton–*uuden aviosopimuksen*–Israelin ja Juudan kanssa ennen vanhan liiton Jumalan laille tottelemattoman Juudan vankeutta? Jer. 31:31.

2. Kun Paavali puhui Kristuksen nykyisestä hengellisen ylipapin virasta, ilmoittiko hän selvästi, että Kristus perustaisi kansansa kanssa uuden liiton? Hepr. 8:6–8.

3. Perustetaanko uusi liitto, koska vanha liitto ei ollut *moitteeton*? Jae 7. Oliko vika laissa? Ps. 19:7; Room. 7:12.

4. Koska vika ei ollut täydellisessä laissa eikä Jumalassa, joka kykeni pysymään liitolle uskollisena, kuka oli syyllinen? Hepr. 8:8. Mistä viasta Jumala moitti kansoja? 5. Moos. 5:29.

KOMMENTTI: Vanhan liiton heikkous ei ollut laki vaan *ihmiset* joidenka kanssa liitto solmittiin. Israelilaiset *eivät* kyenneet pysymään uskollisina, täyttämään Jumalan liiton vanhurskaita edellytyksiä, koska heille ei ollut luvattu totelemaan mahdollistavaa Pyhää Henkeä! Koska israelilaisilta puuttui Jumalaa pelkäävä luonto, he eivät kyenneet pitämään kiinni avioliittosopimuksesta. Uudessa liitossa asia on *toisin*.

Oppitunnissa 20 kerrottiin, että Jumala *tiesi* muinaisen Israelin rikkovan sen kanssa solmitun liiton. Jumala halusi kuitenkin opettaa ihmiskunnalle arvokkaan oppiläksyn Israelin räikeän tottelemattomuuden kautta!

5. Miten Jumala toimii uudessa liitossa? Hepr. 8:9–10; Hes. 36:26–27; Jer. 31:33. Kirjoitetaanko lait ihmisten sydämiin Jumalan Hengen voimalla? 2. Kor. 3:3.

KOMMENTTI: Ensimmäisessä Siinailla tehdystä avio-liitossa Jumala kirjoitti kymmenen käskyä kahteen kivitaluun. Vaikka ihmiset näkivät lain silmillään, se ei ollut heidän sydämissään eikä mielissään. Laki oli *ei ollut osa ihmisiä*. Uuden liiton ehtojen mukaisesti Kristus tekee avio-sopimuksen **vain ihmisten** kanssa, joiden sydämiin ja mieliin hänen lakinsa periaatteet on kirjoitettu lähtemättömästi Pyhän Hengen kautta!

Uutta liittoa ei tehdä syntiä tekevien lihallisten israelilaisten kanssa—mikä korjaa vian. Tällä kertaa liitto tehdään *”hengellisten israelilaisten”* kanssa, jotka ovat syntyneet kirjaimellisesti Jumalasta, joille on annettu synnit anteeksi ja joiden mieliin ja sydämiin Jumalan lait on kirjoitettu—jotta he *eivät tee syntiä* eivätkä riko liittoa. Apostoli Johannes paljastaa, että vasta ylösnousemuksessa ”uudestisyntyneinä” – hengestä koostuvina—emme tee syntiä, sillä omaamme Jumalan pyhän vanhurskaan luonnon—Jumalan kaltaisen meihin pysyvästi istutetun luonteen (1. Joh. 3:9; 2. Piet. 1:4).

Entä pakanat? Uutta liittoa ei tehdä pakanoiden kanssa, kuten monet ihmiset ovat virheellisesti oletaneet. Liitot ja lupaukset koskevat Israelia (Room. 9:4). Entä pakanat? Suljetaanko heidät pois?

6. Ovatko pakanat osallisia Jumalan lupauksiin Aabrahamille sekä uuden liiton lupauksiin? Ef. 2:11–13,19; Gal. 3:29; Room. 11:11–25.

KOMMENTTI: Oppitunti 20 kertoi, että maan kaikkien rotujen, kansallisuuksien ja kielten miehet ja naiset voivat astua Kristuksen kautta uuden liiton suhteeseen—kun he tulevat ”hengellisiksi israelilaisiksi”! Kristuksen kuolema mahdollisti, käynnisti hänen peruuttamaton tahtonsa, testamenttinsa, että *kaikista* kansakunnista voisi tulla Jumalan Aabrahamille tehdyn ”lupauksen mukaisia” perillisiä, ja että niiden kansalaiset voisivat lopulta astua uuden liiton avio-liittoon.

UUDEN LIITON EHDOT

Kristinuskossa vallalla olevan opetuksen mukaan vanha liiton vika oli Jumalan laissa—vanha liitto perustui lakiin ja uusi liitto *lakkautti* kymmenen käskyä ja perustuu pelkästään LUPAUKSIIN. Todistetaan tämä opetus *vääräksi!*

1. Onko ”Herra” (Kristus) uuden liiton sanansaattaja? Mal. 3:1, viimeinen osa. Mikä oli Kristuksen toimikautensa aikana julistama viesti? Mark. 1:14.

KOMMENTTI: Profetia kertoo, että Jeesus Kristus saapui uuden liiton sanansaattajana. Jeesuksen saarnaama Jumalan valtakunnan evankeliumi sisältää uuden liiton *ehdot!*

Mooses oli Siinainvuorella tehdyn vanhan liiton välimies ja *Kristus* on uuden liiton välimies. Kristuksen Israelin kanssa solmima avioliitto Siinailla perusti fyysisen Israelin valtakunnan ja seurakunnan avioliitto Kristuksen kanssa perustaa hengellisen Jumalan valtakunnan. Näin hyvä uutinen tulevasta avioliitosta on Jeesuksen saarnaama evankeliumi—tulevasta Jumalan valtakunnasta!

2. Ovatko parannuksen teko ja evankeliumin uskomisen uuden liiton ehtoja? Mark. 1:15. Käskikö Kristus opetuslapsiaan opettamaan uuden liiton ehdot sisältämän evankeliumin myöhemmin koko maailmalle? Matt. 28:19–20; 24:14.

KOMMENTTI: Jumalan valtakunnan evankeliumi sisältää Jeesuksen Kristuksen opetuslapsille opettamat uuden liiton ehdot. Mitä muita ehtoja meidän on noudatettava, jotta voimme astua Kristuksen uuteen avio-liittoon?

3. Onko kymmenen käskyn noudattaminen uuden liiton vaatimus? Matt. 19:17–19.

KOMMENTTI: Jumalan hengellisen lain, joka määrittää kymmenessä käskyssä, noudattaminen on yksi uuden liiton ehdoista.

4. Osa väittää, että Jeesus kumosi *kaikki* Jumalan lait, myös ensimmäisen liiton ehtoihin kuuluvat käskyt ja oikeudet. Mitä Kristus sanoo asiasta? Matt. 5:17–20.

KOMMENTTI: Jeesuksen toimikaudella ”Vanhan testamentin” nimitys oli ”laki, profeetat ja kirjoitukset”. Jeesus esitti selvästi, *ettei* hän tullut kumoamaan eikä poistamaan Jumalan lakeja sisältäviä kirjoituksia vaan ”täyttämään” ne!

Paavali kertoo, että Jumalan seurakunta rakentuu apostolien ja *profeettojen* perustukselle, *kulmakivenä itse* Jeesus Kristus (Ef. 2:20). Suuri osa Jumalan Uuden testamentin seurakunnan opeista ja opetuksista periytyy Vanhan testamentin kirjoituksista löytyvien profeettojen kirjoituksiin!

5. Oliko Jeesuksen määrä tehdä profetian mukaan laki *suureksi*? Jes. 42:21.

KOMMENTTI: Vanhan liiton säädökset ja oikeudet suurensivat kymmentä käskyä, uudessa liitossa myös Kristus laajensi kymmentä käskyä sisällyttämään niiden *hengellisen tarkoituksensa noudattamisen*. Huomaa, että Hengestä siitettyjen ”hengellisten israelilaisten” on tarkoitus noudattaa lain täydellistä tarkoitusta.

6. Osoittiko Kristus, ettei Jumalan lain kirjaimen noudattaminen ollut tarpeeksi, että nyt tuli noudattaa lain perustavaa hengellistä tarkoitusta? Matt. 5:21–22, 27–28.

KOMMENTTI: Uuden liiton ehdot esittävät, että meidän on noudatettava Jumalan kymmenen käskyn täyttää *hengellistä tarkoitusta*. Emme välttä pelkäämään fyysistä aviorikosta ja murhaa (lain kirjaimen mukaisesti) vaan vältämme niitä myös *ajatuksissamme!*

7. Suurensiko ja täsmensikö Kristus myös tiettyjen säädösten ja oikeuksien hengellistä tarkoitusta? Jakeet 38–42. Mikä on Jumalan lakien hengellisen tarkoituksen noudattamisen päämäärä? Jae 48 (”olkaa” on oikeammin käännettynä ”tulkaa”).

KOMMENTTI: Muista, että Jeesus ei osoittanut käskyä siviilihallinnolle, kuten muinaiselle Israelille, vaan hengelliselle seurakunnalle.

Jakeissa 38–42 Kristus siteeraa 2. Moos. 21:24 vanhaa liittoa ja ilmoittaa, että todellisen kristityn on kärsittävä tarvittaessa vääryyttä (ks. 1. Piet. 2:19–20). Jeesus suurensi Uuden testamentin seurakunnalle muinaiselle Israelille annettujen siviililakien SOVELTAMISTA. Jeesus ei kumonnut niitä vaan *suurensi*, teki ne arvokkaammaksi, ihanaksi (Jes. 42:21).

Kristus nosti lihallisen kansakunnan tiukan lain kirjaimen hallintoa varten annetut suppeat kansalliset lait–hengelliselle tasolle lopulta koko ihmiskuntaa säätelemään. Kuusi kertaa Jeesus esitti: ”Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille... mutta minä sanon teille...” laajentaen muinaisen Israelin siviililakien *hengellisiä periaatteita*.

8. Kuten opimme, muinaisen Israelin uhritoimituslait viittasivat Kristuksen korkeimpaan uhriin. Kristus on uhrattu, tuleeko edelleen uhrata? 1. Piet. 2:5; Room. 12:1.

KOMMENTTI: Kristuksen uhriin viittaavat eläinuhrit olivat nyt tarpeettomia. Kristuksen kuolema vuonna 31 jKr. *maksoi täydellisesti* koko ihmiskunnan kaikki, kaikkina aikoina tehdyt synnit. Eläinuhrit ovat nyt tarpeettomia, mutta kristittyjen tulee tarjota *hengellisiä uhreja*. Hengellisen periaatteen mukaisesti ”uhraamme” itsemme–*elämällä tottelevaisesti* Jumalalle kuuliaisina. Koska Pyhä Henki on nyt ihmisten saatavilla ja mahdollistaa kuuliaisuuden Jumalalle, kristittyjen ei tarvitse enää suorittaa rituaalisia uhritoimituksia!

TULEVA MORSIAN VALMISTAUTUU

Vanha liitto solmittiin kansan kanssa, jotka *lupasi* totella, mutta jonka kansalaiset eivät totelleet. Uusi liitto solmitaan vain Hengestä SYNTYNEIDEN seurakuntaisten kanssa, jotka on siitetty kuolevaisen elämänsä aikana Jumalan Hengestä ja jotka ovat osoittautuneet *halukkaiksi totella Jumalaa!* Vanha liitto tehtiin syntiä tekevien, kuolevaisten ihmisten kanssa. Uusi liitto tehdään vanhurskaiden, kuolemattomien ihmisten kanssa.

On erittäin tärkeää, että ymmärrämme asian!

1. Esittääkö Raamattu selvästi, että Hengestä siitetyt kristityt avioituvat tulevaisuudessa Jeesuksen Kristuksen kanssa? Room. 7:4. Onko seurakunta kihlattu nyt Kristukselle? 2. Kor. 11:2. Mitä Kristuksen täytyy tehdä seurakunnalle, ennen sen kanssa avioitumista? Lue Ef. 5:22–32, huomaa varsinkin jakeet 26–27. Milloin avioliitto solmitaan? Ilm. 19:7.

KOMMENTTI: Yksi ainoa Jumalan seurakunta on kihlattu Kristuksen morsian–ja avioituu Kristuksen kanssa, kun se muutetaan ylösnousemuksessa Kristuksen paluun aikaan Hengestä koostuvaksi. Jeesuksen Kristuksen ja seurakunnan *avioliitto jatkuu* uuden liiton ehtoja noudattamalla IKUISESTI!

Ennen kuin Kristus avioituu seurakunnan kanssa, hän puhdistaa sen Pyhän Hengen voimalla synnistä (joe 26). Morsian on lopulta ylösnousemuksessa Jumalan Hengestä *syntyneenä* ”tahraton” – vapaa syntisestä luonnosta ja synnittömän pyhän Jumalaperheen luonteen omaava (2. Piet. 1:4; 1. Joh. 3:9). Se kykenee pysymään Kristukselle ikuisesti *täydellisen kuuliaisena*. Kristus AVIOITUU nyt täydellisen kuuliaisen seurakuntansa kanssa.

2. Miksi uutta liittoa kutsutaan ”paremmaksi liitoksi”? Hepr. 8:6. Huomaa jakeen viimeiset sanat.

VALMIS AVIOLIITTOON?

Morsian valmistautuu avioliittoon, ja myös hengestä siitettyjen kristittyjen täytyy valmistautua pian edessä olevaan avioon Kristuksen kanssa.

Kuuluuko Pyhä Henki parempiin lupauksiin? Jae 10; 2. Kor. 3:3.

KOMMENTTI: Muista, että vanha liitto perustui Jumalan Aabrahamille antamaan esikoislupaukseen. Se tehtiin vain yhden kansakunnan–Israelin kanssa. Siinä luvattiin vain väliaikaisia materiaalisia maallisia siunauksia. Vanhan liiton israelilaisille ei luvattu Pyhää Henkeä, joka olisi ryhtynyt kirjoittamaan Jumalan lakeja kansan sydämiin ja mieliin. Kun Jumala kutsuu ja siittää meidät Pyhän Hengensä kautta, *me voimme olla kuuliaisia!*

Uutta liittoa *ei ole vielä solmittu*–avioliittoa ei ole vielä solmittu. Jumala kutsumilla on kuitenkin etuoikeus antaa Jumalan kirjata Jumalan lait sydämeen Pyhän Hengen kautta. Kutsutut voivat omata nyt Jumalan Hengen, joka siittää elämän, voittaa synnin, avaa mielen hengelliselle ymmärrykselle ja ohjaa ihmisiä elävän Jumalan tiellä. Ihmisessä oleva Jumalan Henki antamaa voiman voittaa saatanan ja auttaa Jumalan seurakunnan työssä!

3. Miten henkilö voi vastaanottaa Pyhän Hengen? Apt. 2:38. Liitetäänkö henkilö Kristuksen seurakunnan, ruumiin, jäseneksi? 1. Kor. 12:12–13. Mitä Hengestä siitettyjen kristittyjen pitää tehdä, kun he tulevat osaksi Jumalan seurakuntaa–Kristuksen tulevaa vaimoa? 2. Piet. 3:18; Ilm. 21:7; Matt. 24:13.

KOMMENTTI: Jumalan Hengen omaaminen ei riitä. Henkeä on käytettävä, henkilön täytyy kasvaa tiedossa ja Jumalan sanan hengellisessä ymmärryksessä ja kasvattaa Jumalan hengellinen luonne (Gal. 5:22–23). Henkilön on myös voitettava paholaisen mieleen lähettämät asenteet (Ef. 2:2). Meidän on *kestettävä* kuolemaan tai Kristuksen paluuseen saakka.

Nämä ovat Kristuksen kanssa solmittavan uuden liiton avioliittosuhteen perusedellytyksiä. Ylösnou-

semuksessa Aabrahamin *hengellinen siemen–perilliset Kristuksen kautta*–perii myös kaikki muut uuden liiton muut ihmeelliset lupaukset–iankaikkisen elämän, poikuuden Jumalan valtakunnassa, kansojen ja maapallon hallintovallan Kristuksen kanssa ikuisesti.

Jumalan uuden liiton avioon pian palaavan Kristuksen kanssa kutsumista ihmisistä tulee Kristuksen morsian. Jumalan muinaisina aikoina kutsutut, valitut ja Jumalan tiellä kuolemaan saakka uskolliset odottavat kuolleista herättämistä ja Kristuksen kanssa uuteen avio-liittoon astumista yhdessä Kristuksen paluun aikaan elossa olevien valittujen kanssa.

Palattuaan Kristus tarjoaa uutta liittoa vuosituhanneen aikana syntyville sekä vuosituhanneen jälkeen suuren valkean valtaistuimen tuomiolle herätettävälle ihmisille (Ilm. 20:11–12), jolloin koko muinainen Israelin kansa saa kutsun astua Kristuksen kanssa uuteen liittoon, avioliiton LAPSINA.

4. Miten Ilm. 19:6–9 kuvaa Kristuksen, ”Karitsan” ihanaa avioliittoa? Onko Kristuksen seurakunta *valmis* avioutumaan Kristuksen kanssa tämän palatessa? Jae 7. Onko vaimo puhdistettu ja synnitön? Jae 8. Kerrotaanko meille selvästi, että kuolleista herätetyt pyhät avioituvat Kristuksen kanssa? Sama jae.

KOMMENTTI: Ensimmäiseen ylösnousemukseen aikaan, kun Kristus palaa kunniassa ja omaa ylimmän vallan, hän avioituu katuvaisten, anteeksisaaneen, synnistä vapaan ”hengellisen Israelin” kanssa–Jumalan valtakuntaan syntyneen Uuden testamentin seurakunnan kanssa! Uusi liitto solmitaan hengellisen Israelin kanssa.

Häiden aika on pian! Johannes kirjasi: ”Autuaat *ne, jotka ovat kutsutut* Karitsan hääaterialle!” (Ilm. 19:9).

Oletko SINÄ hääjoukossa?

TILAA ILMAISKIRJALLISUUTTA SÄHKÖPOSTIOSOITTEESTA:
CC@HWACOLLEGE.ORG

Vaihtoehtoisesti voit lähettää kirjallisen pyynnön etusivun takaa löytyvään osoitteeseen.

Last updated on April 25, 2018

FINNISH—Bible Correspondence Course Lesson 21